

CIMENTANDO A LECTOESCRITURA

DECEMBRO 2024

SARA RODRÍGUEZ

LAURA SANMARTÍN

DE QUE IMOS FALAR?

- CIMENTAR O PROCESO LECTOESCRITOR
- QUE ESPERAMOS DO ALUMNADO
- QUE TEN QUE CHAMAR A NOSA ATENCIÓN
- QUE PODEMOS TRABALLAR
- CASOS REAIS
- TAREFA

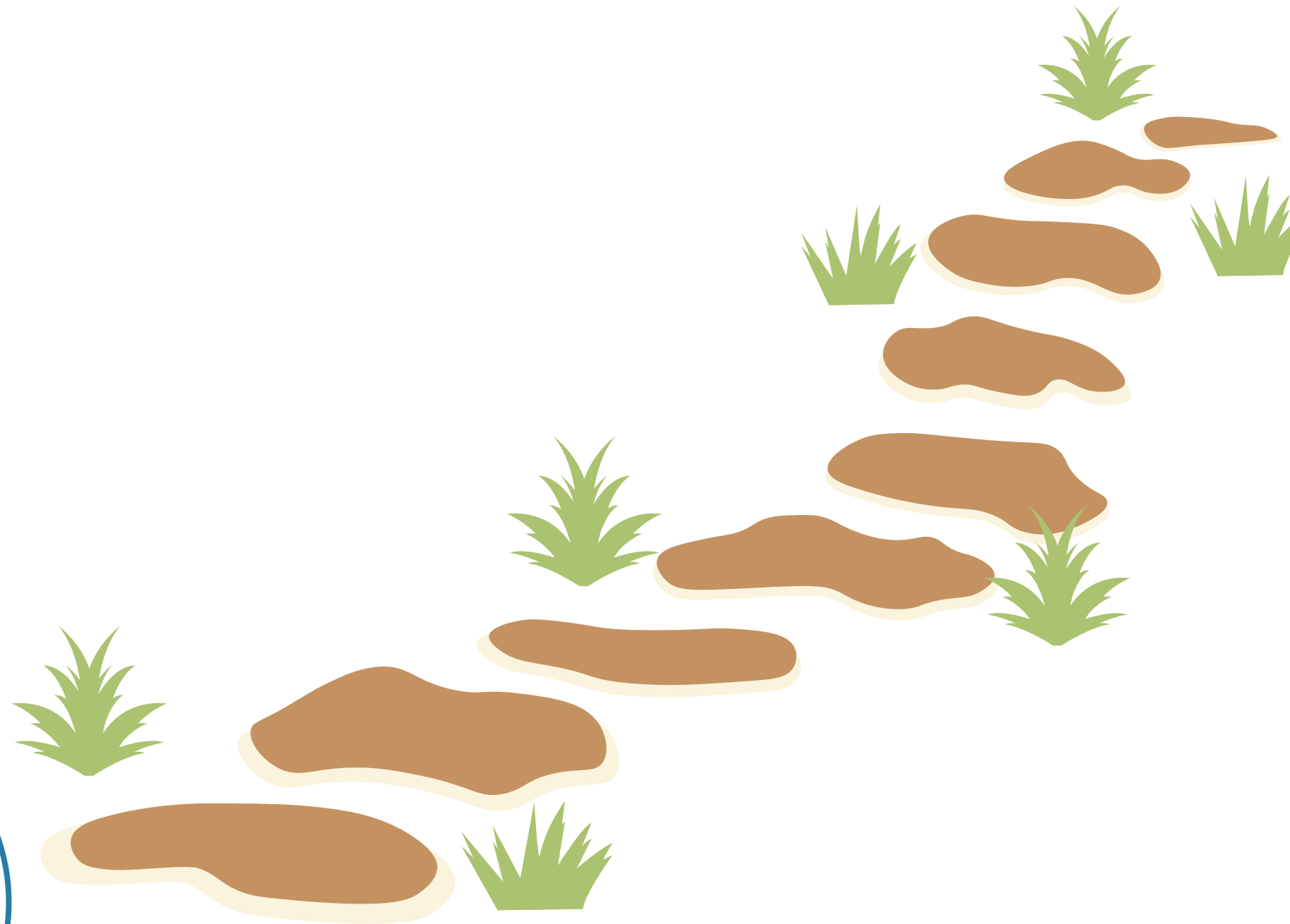
DE QUE IMOS FALAR?

- CIMENTAR O PROCESO LECTOESCRITOR
- QUE ESPERAMOS DO ALUMNADO
- QUE TEN QUE CHAMAR A NOSA ATENCIÓN
- QUE PODEMOS TRABALLAR
- CASOS REAIS
- TAREFA

CIMENTAR O PROCESO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

EDUCACIÓN
INFANTIL

CIMENTAR O PROCESSO

LECTOESCRITURA

LINGUAXE

ORAL

CIMENTAR O PROCESO

PREVENCIÓN COMO
PRINCIPIO

EVITAR O EFECTO
“BOLA DE NEVE”

ERRADICAR O
“XA FALARÁ”

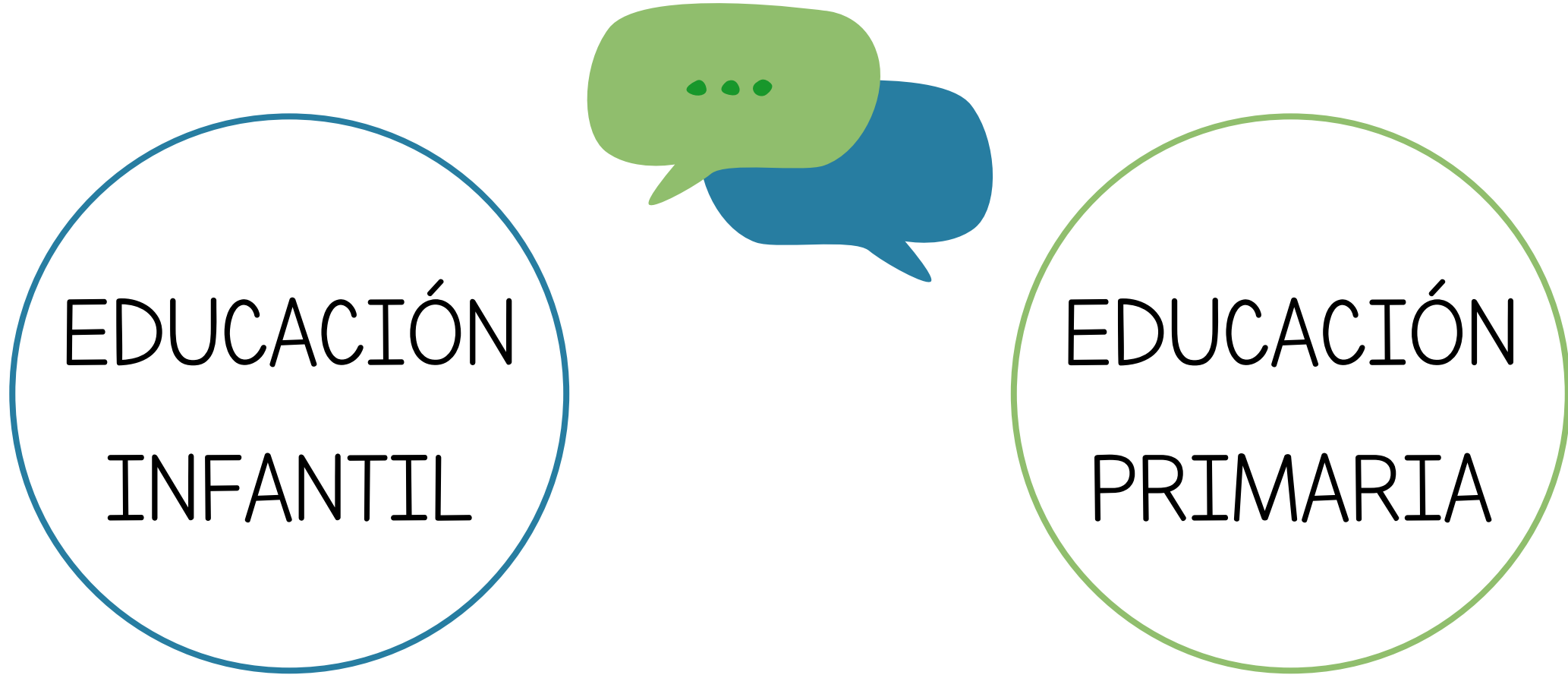

DE QUE IMOS FALAR?

- CIMENTAR O PROCESO LECTOESCRITOR
- QUE ESPERAMOS DO ALUMNADO
- QUE TEN QUE CHAMAR A NOSA ATENCIÓN
- QUE PODEMOS TRABALLAR
- CASOS REAIS
- TAREFA

QUE ESPERAMOS DO ALUMNADO

FITOS DA LINGUAXE

EDUCACIÓN
INFANTIL

The diagram consists of two circles, one on the left with a blue outline and one on the right with a green outline. Between them are two overlapping speech bubbles, one green and one blue. The left circle is labeled 'EDUCACIÓN INFANTIL' and the right circle is labeled 'EDUCACIÓN PRIMARIA'.

EDUCACIÓN
PRIMARIA

FITOS DA LINGUAXE

DE 2 A 3 ANOS

EDUCACIÓN
INFANTIL

- Segue instrucións sinxelas “colle o lápis”, “ponte a chaqueta”...
- Di o seu nome, levanta os dedos para dicir a súa idade.
- Refírese a si mesmo/a como “eu” en lugar do seu nome.
- Utiliza frases curtas de 2 a 4 palabras como “quero máis” ou “papá dame máis galletas”.
- Combina substantivos e verbos como “mamá, imos”.
- Nomea imaxes e cousas comúns.
- Pregunta “Que é iso?”, “Onde está...?” e “Por que?”.
- Repite palabras que escoitou nunha conversa.

FITOS DA LINGUAXE

DE 3 A 4 ANOS

EDUCACIÓN
INFANTIL

- Divírtese coa linguaxe e desfruta cos absurdos verbais.
- Entende “onte”, “verán”, “pola mañá”, “esta noite”, etc.
- Coñece o seu apelido, o nome da rúa na que vive e varias cancións infantís.
- Comeza a obedecer solicitudes como “pon o xoguete debaixo da cadeira”.
- Usa pronomes como “eu”, “ti”, “meu”, “nós” e “eles”.
- Fala con oracións de 5 a 6 palabras.
- Fala o suficientemente claro para que os estranhos o entendan.
- Fala sobre o que fai na escola ou na casa dos seus amigos ou sobre o que pasou durante o día.

FITOS DA LINGUAXE

DE 4 A 5 ANOS

EDUCACIÓN
INFANTIL

- Segue ordes máis complicadas como “pon a roupa, cepilla os dentes e colle a mochila”.
- Entende a maioría do que se fala na casa e no cole.
- É capaz de manter unha conversa.
- Fala de distinta maneira, dependendo do oínte e do lugar.
- Lembra parte dunha historia que lle contaron.
- Usa o tempo futuro.
- Conta historias máis longas.
- Fai moitas preguntas.

FITOS DA LINGUAXE

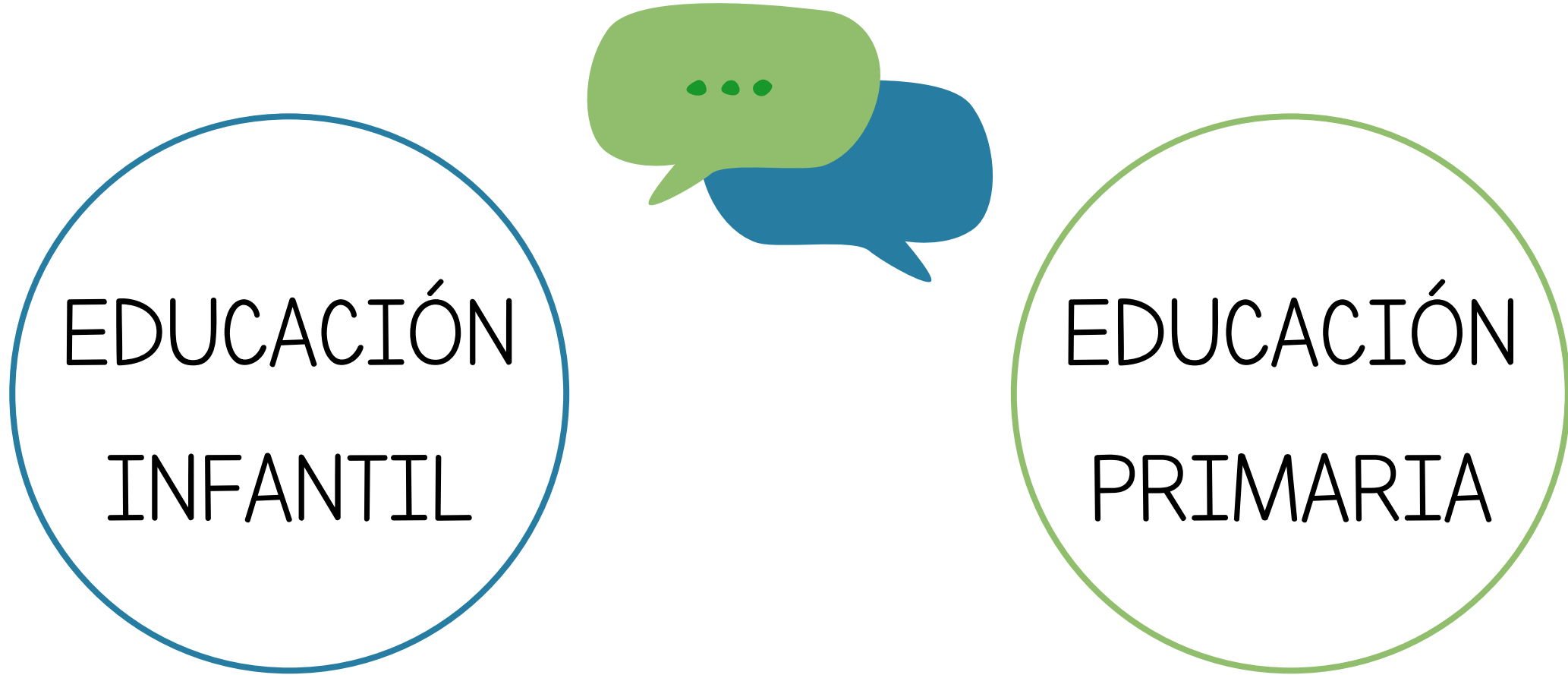
DE 5 A 6 ANOS

EDUCACIÓN
INFANTIL

- Comprende oracións complexas.
- Ten unha lonxitude de oración de máis de 8 palabras.
- Distingue man esquerda e dereita en sí mesmo.
- Utiliza oracións complexas como pasivas, condicionais e circunstanciais de tempo.
- Fala con moita claridade, enténdenlle os extraños.
- Fai uso da imaxinación para crear historias e contalas.
- A Teoría da Mente está moi desenvolta.
- Fai trampas no xogo.

QUE ESPERAMOS DO ALUMNADO

FITOS DA LINGUAXE

EDUCACIÓN
INFANTIL

The diagram consists of two circles, one on the left and one on the right. The left circle is outlined in blue and contains the text 'EDUCACIÓN INFANTIL'. The right circle is outlined in green and contains the text 'EDUCACIÓN PRIMARIA'. Between the two circles are two overlapping speech bubbles: a light green one on top and a blue one on the bottom. The light green bubble contains three dots, indicating a continuation of thought or a list of items.

EDUCACIÓN
PRIMARIA

FITOS DA LINGUAXE

DE 6 A 8 ANOS

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- Diminúe o egocentrismo.
- Enriquecemento e ampliación do vocabulario.
- Mellora a fonética e a pronunciación.
- Mellora o uso dos tempos e modos verbais.
- Desenvolvemento da morfoloxía.
- Acceso á linguaxe escrita.
- Comeza a comprender a linguaxe abstracta.
- Variación do rexistro en función do contexto.

FITOS DA LINGUAXE

DE 8 A 10 ANOS

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- Dominio completo da lectoescritura.
- Maior precisión motriz na escritura.
- Riqueza de vocabulario comprensivo y expresivo.
- Uso axeitado da linguaxe matemática.
- Concordancia axeitada de artigos e pronomes.
- Uso maior e máis preciso da linguaxe corporal.

FITOS DA LINGUAXE

DE 10 A 12 ANOS

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- Sintaxe cada vez máis complexa.
- Comprensión de conceptos cada vez máis complexos e abstractos.
- Ampliación no uso da linguaxe matemática.
- Comprensión das formas sintácticas da voz pasiva.

DE QUE IMOS FALAR?

- CIMENTAR O PROCESO LECTOESCRITOR
- QUE ESPERAMOS DO ALUMNADO
- QUE TEN QUE CHAMAR A NOSA ATENCIÓN
- QUE PODEMOS TRABALLAR
- CASOS REAIS
- TAREFA

QUE TEN QUE CHAMAR A NOSA ATENCIÓN

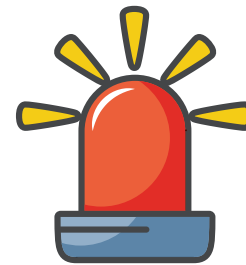
SINAIS DE ALARMA

TER SEMPRE EN CONTA:

- Problemas visuais
- Problemas auditivos
- Valoración neurológica
- Outras enfermidades/casuísticas
- Antecedentes familiares
- Discrepancias

QUE TEN QUE CHAMAR A NOSA ATENCIÓN

SINAIS DE ALARMA

EDUCACIÓN
INFANTIL

EDUCACIÓN
PRIMARIA

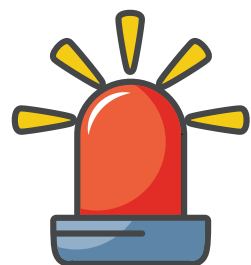

SINAIS DE ALARMA

3 ANOS

EDUCACIÓN
INFANTIL

- Ausencia de iniciativa para comunicarse.
- Non di o seu nome.
- Omite as consonantes iniciais da palabra.
- Emprega unha soa palabra para nomear todo.
- Fala inintelixible nun 50%.
- Escasa produción de frases de tres elementos.
- Erros na comprensión de preguntas tipo Q.

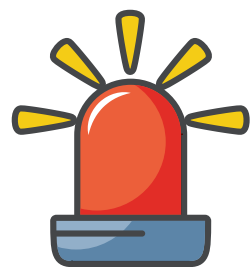

SINAIS DE ALARMA

4 ANOS

EDUCACIÓN
INFANTIL

- Non usa normas sociais de saúdo e despedida.
- Usa unicamente oracións de tres palabras ou menos.
- Presenta dificultade na narración e descrición dos acontecementos.
- Fala non intelixíbel fóra da súa contorna.
- Confunde palabras no seu significado.
- Non fai preguntas.
- Non comprende as normas dos xogos.

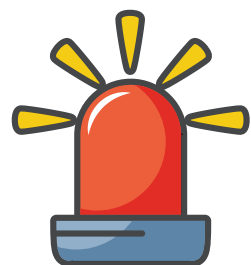

SINAIS DE ALARMA

5 ANOS

EDUCACIÓN
INFANTIL

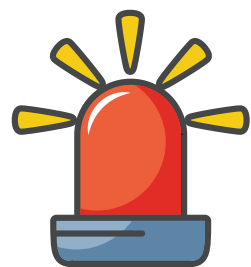
- Escasa atención a contos ou historias longas.
- Non é capaz para describir obxectos.
- Non usa frases complexas nin compostas.
- Frecuentemente produce oracións gramaticalmente incorrectas.
- Dificultades para recuperar palabras á hora de narrar.
- Dificultade para comprender frases longas, complexas ou de significado abstracto.

SINAIS DE ALARMA

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- DIFICULTADES NA LINGUAXE
- DIFICULTADES NA LECTURA E ESCRITURA
- DIFICULTADES A NIVEL COGNITIVO
- DIFICULTADES A NIVEL EMOCIONAL
- TRAZOS PEROAIS

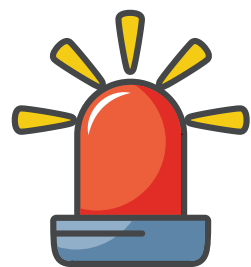

SINAIS DE ALARMA

PRIMEIRO CICLO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- DIFICULTADES NA LINGUAXE:
 - Pronunciación de palabras polisílabas complexas.
 - Acceso ao léxico.
 - Uso excesivo de “muletillas”, pausas longas, explicacións inconexas.
 - Seguir varias instrucións orais.
 - Segmentación e unión de sons.
 - Aprendizaxe doutras linguas.

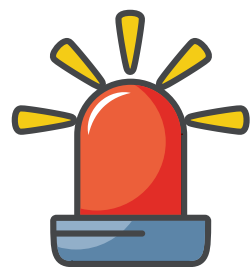

SINAIS DE ALARMA

PRIMEIRO CICLO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- DIFICULTADES NA LECTURA E ESCRITURA:
 - Palabras multisilábicas.
 - Rexeitamento.
 - Inversións, omisións ou adicións frecuentes de letras, sílabas ou palabras.
 - Rotación de letras simétricas (en “espello”).

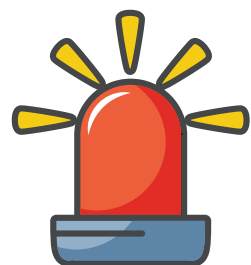
SINAIS DE ALARMA

PRIMEIRO CICLO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- DIFICULTADES NA LECTURA:

- Lectura vacilante, con repeticións e rectificacións.
- Cambio de palabras por outras de aparencia similar.
- Invención de palabras.
- Acentuación inaxeitada.
- Ignorancia da puntuación.
- Falta de entoación.
- Perda do punto de lectura.
- Baixa ou escasa comprensión lectora.

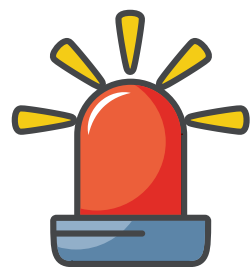

SINAIS DE ALARMA

PRIMEIRO CICLO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- DIFICULTADES NA ESCRITURA:
 - Moitos erros de ortografía natural.
 - Fragmentación inaxeitada das palabras dunha frase.
 - Confusión con palabras homofónas.
 - Ausencia ou acentuación inaxeitada.
 - Ausencia ou uso inaxeitado dos signos de puntuación.
 - Erros nas copias.
 - Dificultades na calidade dos grafismos e na organización do espazo.

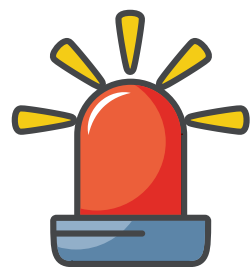

SINAIS DE ALARMA

PRIMEIRO CICLO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- DIFICULTADES A NIVEL COGNITIVO:
 - Aprender a letra das cancións ou poesías.
 - Reter series (días da semana, táboas de multiplicar...).
 - Memorizar nomes técnicos, datas, definición literais...
 - Lembrar o aprendido e automatizar.
 - Confusión nos conceptos vinculados á orientación espacial.
 - Baixa memoria, especialmente a curto prazo.
 - Memoria de traballo.
 - Xeralización do contido.
 - Motricidade fina e/ou grossa.*

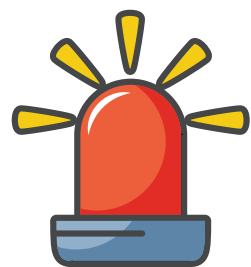

SINAIS DE ALARMA

PRIMEIRO CICLO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- DIFICULTADES A NIVEL EMOCIONAL:
 - Ansiedade, estrés, sono, mala conducta...
 - Susceptibilidade, baixa autoestima e cansanzo.
 - Alteracións cutáneas.

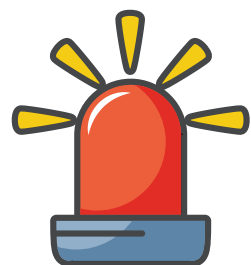

SINAIS DE ALARMA

PRIMEIRO CICLO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- TRAZOS PERSOAIS:
 - Desorganización e desorde.
 - Dificultades para estudar ou realizar os traballos de xeito autónomo.
 - Imposibilidade de rematar as tarefas no tempo establecido.
 - Alumnado “inmaduro”.
 - Alumnado “vago”.
 - Baixa motivación de cara ás aprendizaxes escolares.

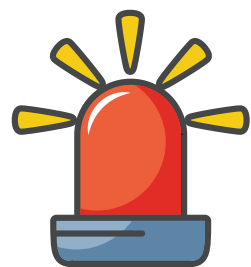

SINAIS DE ALARMA

SEGUNDO CICLO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- DIFICULTADES NA LINGUAXE:
 - Comprender explicacións orais.
 - Seguir conversas rápidas.

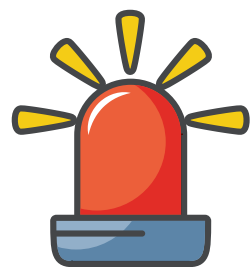

SINAIS DE ALARMA

SEGUNDO CICLO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- DIFICULTADES NA LECTURA E ESCRITURA:
 - Faltas de ortografía natural e arbitraria.
 - Identificar conceptos morfosintácticos.
 - Moitos erros de puntuación.
 - Evitación.
 - Tomar apuntes.
 - Lembrar o lido previamente.
 - Planificación e redacción de composicións escritas.

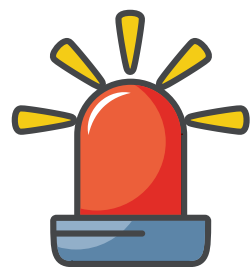

SINAIS DE ALARMA

SEGUNDO CICLO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- DIFICULTADES A NIVEL COGNITIVO:
 - Lembrar información recibida pola vía da lectura.
- TRAZOS PEROSOAIS:
 - Desorganización do material de cada materia.
 - Maior grao de curiosidade, creatividade e imaxinación.

SINAIS DE ALARMA

TERCEIRO CICLO

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- DIFICULTADES NA LECTURA E ESCRITURA:
 - Número elevado de erros en sintaxe.
 - Velocidade e precisión lectora.
- DIFICULTADES A NIVEL COGNITIVO:
 - Automatización das táboas de multiplicar.
 - Uso de dicionarios, seguir índices...
 - Baixa memoria para datos, fórmulas matemáticas, definicións...
- TRAZOS PERSOAIS:
 - Incapacidade para estudar de xeito independente.

DE QUE IMOS FALAR?

- CIMENTAR O PROCESO LECTOESCRITOR
- QUE ESPERAMOS DO ALUMNADO
- QUE TEN QUE CHAMAR A NOSA ATENCIÓN
- QUE PODEMOS TRABALLAR
- CASOS REAIS
- TAREFA

QUE PODEMOS TRABALLAR

ASPECTOS ESQUECIDOS DA LINGUAXE

EDUCACIÓN
INFANTIL

EDUCACIÓN
PRIMARIA

ASPECTOS ESQUECIDOS DA LINGUAXE

EDUCACIÓN
INFANTIL

- Conciencia fonolóxica (léxica, silábica e fonémica).
- Memoria secuencial auditiva.
- Seguimento e expresión de instrucións.
- Absurdos verbais e visuais.
- Inferencias verbais e visuais.
- Lectura compartida.
- Motricidade grossa e fina (do máis global ao máis concreto).*

ASPECTOS ESQUECIDOS DA LINGUAXE

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- Dominio da voz e a prosodia.
- Axilidade na selección do vocabulario e estruturas morfosintácticas.
- Control da coherencia e a cohesión do discurso.
- Dominio dos xéneros discursivos orais.
- Uso do rexistro lingüístico axeitado ao espazo social.
- Hábitos de escoita: educar a continencia verbal.
- Coñecemento das regras sociais.
- Comunicación non verbal.

ASPECTOS ESQUECIDOS DA LINGUAXE

EDUCACIÓN
PRIMARIA

- Descricións.
- Dramatizacións.
- Creación de historias.
- Entrevistas.
- Resumos orais.
- Noticias.
- Diálogos.
- Argumentación e debate.

XOGAMOS?

The Kahoot! logo is centered on a world map background. The map is divided into four quadrants by a vertical and a horizontal line. The top-left quadrant is red, the top-right is blue, the bottom-left is yellow, and the bottom-right is green. The word "Kahoot!" is written in a large, white, rounded font across the center of the map.

Kahoot!

DE QUE IMOS FALAR?

- CIMENTAR O PROCESO LECTOESCRITOR
- QUE ESPERAMOS DO ALUMNADO
- QUE TEN QUE CHAMAR A NOSA ATENCIÓN
- QUE PODEMOS TRABALLAR
- CASOS REAIS
- TAREFA

CASOS REAIS

5º

EDUCACIÓN
INFANTIL

2º

EDUCACIÓN
PRIMARIA

4º

EDUCACIÓN
PRIMARIA

CASO Nº 1

Situámonos no mes de febreiro nunha aula mixta de Educación Infantil na que se atopa N., un alumno de 5º curso que actualmente conta con 4 anos e 7 meses de idade.

N. foi escolarizado no mes de setembro en 4º de EI e, cando comezou esta etapa, a súa linguaxe era moi escasa e case inintelixíbel. Cometía moitos erros a nivel articulatorio e a súa construción morfosintáctica non superaba os 2-3 elementos.

Na mesma aula atopábase o seu irmán M., que exercía de “intérprete” para que as mestras e o resto do alumnado puidese comprender o que N. quería dicir en cada momento.

A súa familia comenta que N. comezou a falar aos dous anos e medio, ao igual ca o seu irmán M., pero que este último foi avanzando significativamente e non presentou dificultades posteriores.

Ao longo de todo o 4º curso, N. foi mellorando a súa linguaxe expresiva, superando os erros articulatorios e ampliando as súas frases cada vez con máis elementos.

CASO Nº 1

No momento actual (mes de febreiro, 5º de EI), N. está completamente integrado na aula, ten moi bo comportamento, é moi bo compañeiro e presenta especial sensibilidade con unha alumna con discapacidade motriz.

No traballo individual en mesa adoita rematar sempre dos primeiros e non chama a atención ningunha dificultade a nivel de conceptos, motricidade fina ou razoamento lóxico.

Se traballamos de xeito concreto aspectos relacionados coa linguaxe, obsérvanse dificultades relacionadas coa memoria secuencial auditiva (non é quen de lembrar máis de 3 palabras, especialmente cando son longas), comeza a presentar dificultades á hora de traballar a conciencia silábica (concretamente en actividades relacionadas con illar, integrar, omitir ou substituír sílaba) e a súa estruturación morfosintáctica continúa estando por debaixo do que se espera para a súa idade, xa que omite nexos e non concorda axeitadamente.

CASO Nº 1

Ademais disto, o seu razoamento verbal é moi deficiente, xa que non é quen de explicar, por exemplo, para que se utiliza un obxecto de uso común, non é quen de facer unha descrición axeitada, nin tampouco de explicar o que fixo, por exemplo, na fin de semana.

Cabe salientar que hai días nos que N. resolve actividades similares as anteriormente descritas medianamente ben e sen maior dificultade, e outros nos que se atranca e non hai xeito de continuar avanzando.

É un neno que presenta moita necesidade de movemento e ao que lle custa manter de xeito sostido a atención.

ASPECTOS A TRABALLAR

Mentimeter

2419 9223

DIFICULTADES

- Inicio tardío da linguaxe.
- Influencia do irmán no desenvolvemento da súa linguaxe e tamén a nivel social.
- Conciencia silábica.
- MSA en palabras longas.
- Estruturación morfosintáctica.
- Cústalle facer descrições, narrar acontecementos.
- Variación de días bos e días malos sen maior explicación.
- Cústalle manter a atención de xeito sostido.

ASPECTOS IMPORTANTES A TER EN CONTA

- Neno moi movido, precisa actividades activas, propioceptivas e vivenciais.
- Fundamental utilizar apoios visuais e manipulativos.
- Investigar que tipo de actividades de mesa se levan a cabo na aula ordinaria.
- Antecedentes familiares. Desempeño de funcións no fogar.
- A conciencia léxica está afianzada?

OBXECTIVOS

- Desenvolver a conciencia fonolóxica (léxica e silábica).
- Aumentar a memoria secuencial auditiva.
- Mellorar e ampliar a estruturación morfosintáctica.
 - Introducir nexos (que, para, porque...).
 - Concordar axeitadamente xénero e número.
 - Utilizar axeitadamente os artigos.
- Desenvolver o razoamento verbal.

PROPOSTA

Voltar atrás, afianzar conceptos para poder cimentar o proceso axeitadamente

OBXECTIVO

Desenvolver a conciencia fonolóxica (léxica e silábica).

CONCIENCIA LÉXICA

SEPARAR PALABRAS
DICTADO FRASES
COMPLETAR FRASES
RIMAS
ELABORAR FRASES
CONTAR PALABRAS
EVOCACIÓN DE IMAXES
PALABRAS COMPOSTAS

PALABRAS
ENCADEADAS

CONCIENCIA SILÁBICA

RECOÑECER SÍLABA
ONDE LEVA...
INTEGRAR
MANIPULAR
SUBSTITUIR SÍLABAS
OMITIR/ENGADIR SÍLABAS

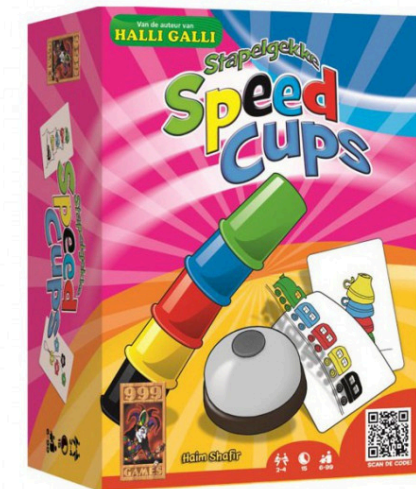
PROPOSTA

Favorecer a memoria de traballo

OBXECTIVO

Aumentar a memoria secuencial auditiva

- Da Picoña ven un camión cargado de...
- A frase máis longa do entroido.
- N. di...
- Xogos de instrucións orais (Dinosaurios, Patrulla Canina...)
- Speed Cups (soamente lembrando as cores).
- Lembrar series de 2, 3, 4, 5 palabras.
- Cal non dixen?
- Cal engadín?

PROPOSTA

Cohesionar o discurso

OBXECTIVO

Mellorar e ampliar a estruturación morfosintáctica.

- Preguntas tipo Q.
- Plantilla descrições
- Chave obxectos
- Story champs
- Bubble stories
- Little action e/ou xogos de instrucións orais

A CARREIRA DE MOTO KOBRA

PROPOSTA

Cohesionar o discurso

OBXECTIVO

Desenvolver o razoamento verbal.

- Absurdos verbais/visuais
- Inferencias
- Pillado!
- Ruleta entroido AGMAL

É TEMPO DE ENTROIDO!

E TI, DE QUE TE DISFRAZARÁS?

Andrea Roca

asnal

Laura Sanmartín

CASO Nº 2

Alumno de 2º primaria. Chegou ao centro o curso pasado sen información salientable do outro centro.

A pesar do traballo realizado en 1º de educación primaria, tardou máis do esperado en empezar a ler, comezando a ler palabras ao final do curso pasado. Facíao con erros e sen comprensión xa que lía de grafema a grafema. Durante este primeiro trimestre comezou a ler aínda que de forma silábica e cometendo erros na asociación fonema-grafema nalgunha ocasión. A comprensión vese mermada pola lentitude na lectura. Na escrita é moito máis lento e comete máis erros. Por outra banda, a nivel oral non mostra dificultades. Ademais, despistase moito, non conseguindo centrar a súa atención.

ASPECTOS A TRABALLAR

Mentimeter

61 43 60 2

DIFICULTADES

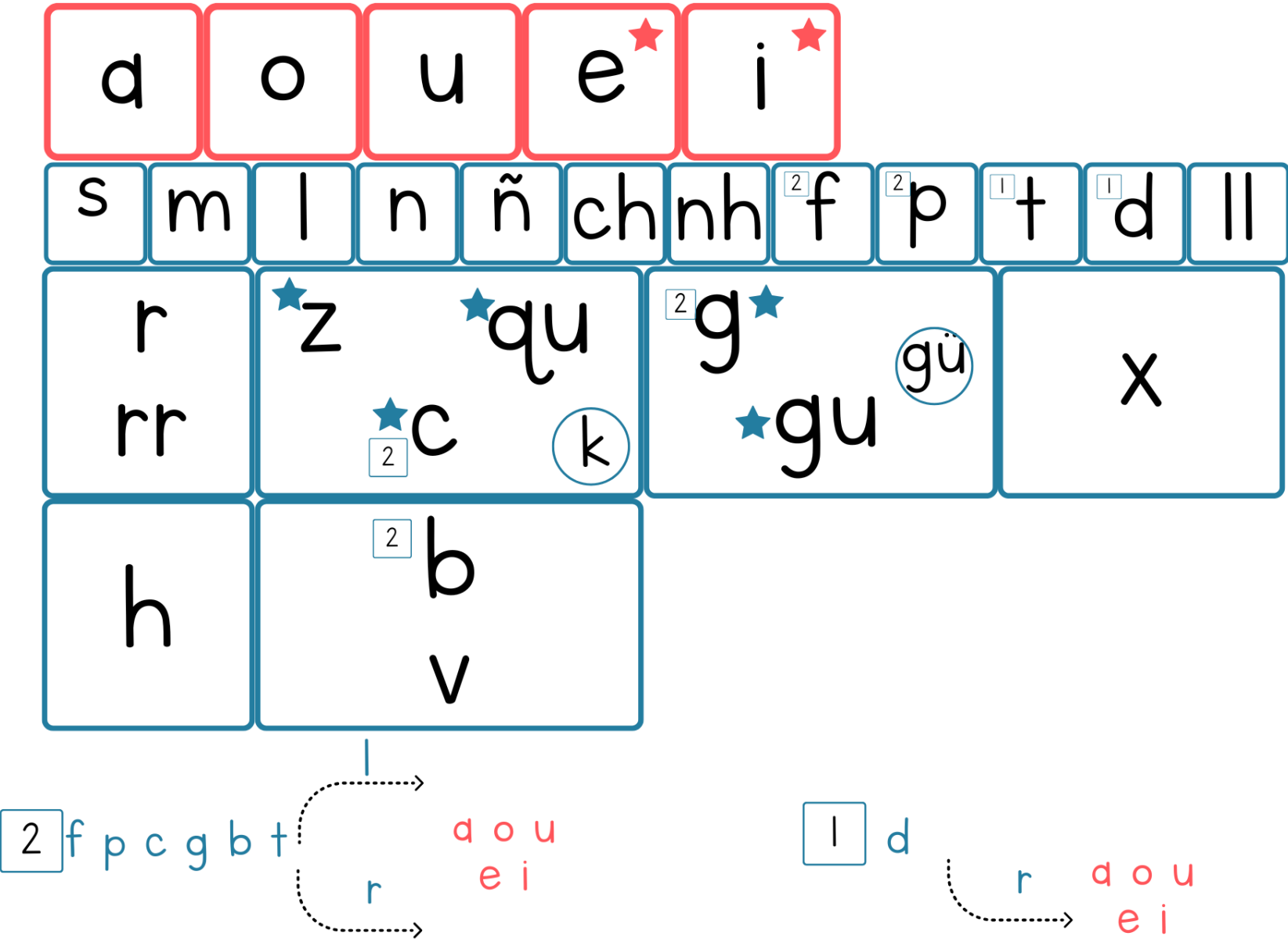
- Non asocia ben algún fonema co seu grafema (tanto arbitrarias como fonolóxicas).
- A lectura é moi lenta pero non comete case erros.
- A escritura é moi lenta, con grafía que apenas se entende e con erros.

OBXECTIVOS

- Asociar fonema-grafema de forma axeitada.
- Aumentar a velocidade na asociación fonema-grafema.
- Aumentar a fluidez lectora.
- Mellorar a grafía
- Empregar apoios para os erros na escritura.

AVALIACIÓN DOS ERROS NA LECTURA E NA ESCRITURA

Examinar que erros se cometen: examinar traballos, realizar traballo específico: lectura e escritura de palabras con todos os grafemas en diferentes posicións.

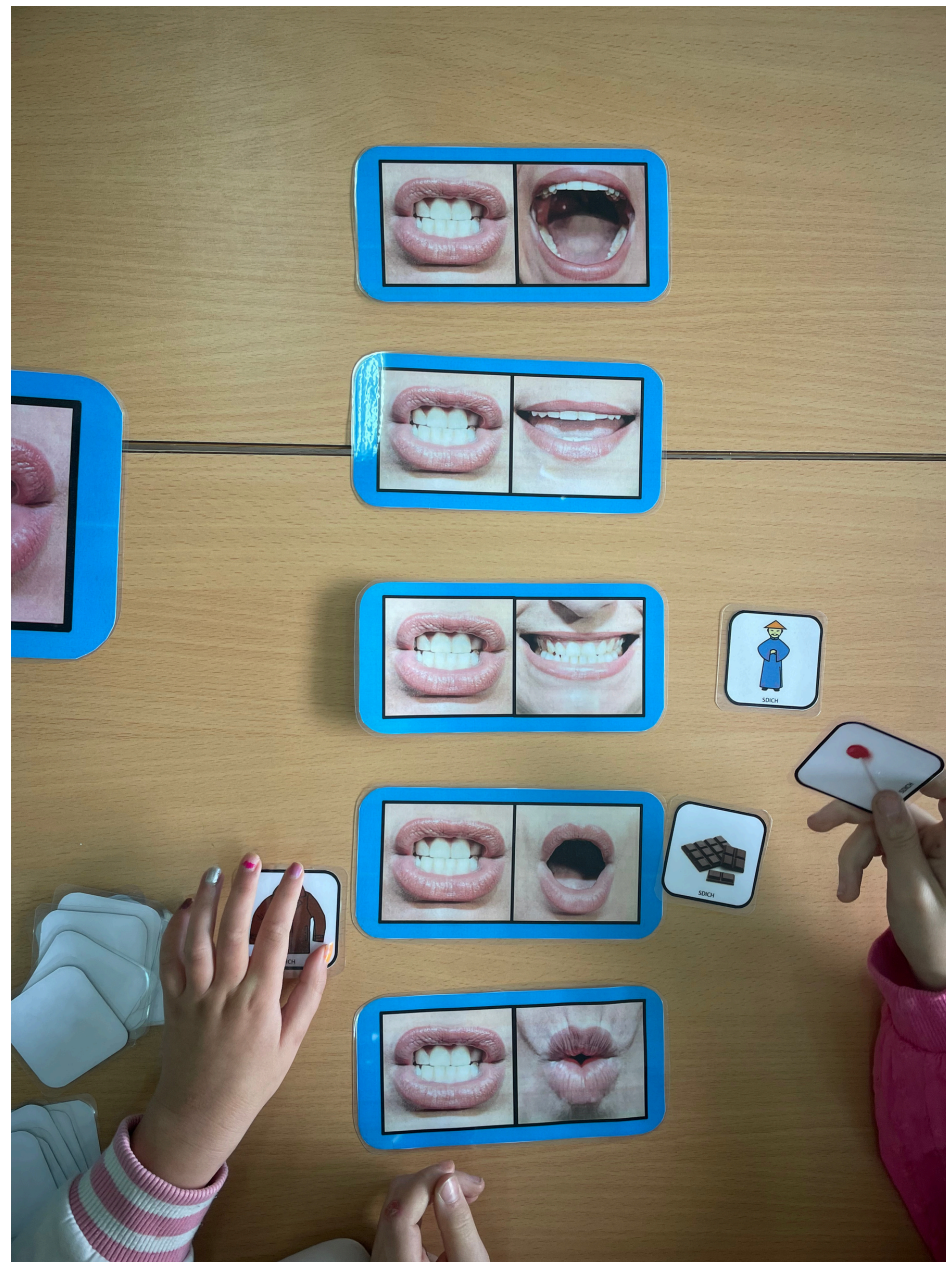
DICTADO	TIPO DE ERROR	DICTADO	TIPO DE ERROR
1. Pie		17. Puerto	
2. Perro		18. Chorro	
3. Feo		19. Diente	
4. Leer		20. Escribir	
5. Rifa		21. Trabajo	
6. Pipa		22. Carretera	
7. Barra		23. Montaña	
8. Bola		24. Bandera	
9. Baño		25. Chuleta	
10. Pato		26. Pincho	
11. Sobre		27. Chocolate	
12. Noche		28. Aburrido	
13. Negro		29. Antorcha	
14. Grupo		30. Garabato	
15. Tecla		31. Primavera	
16. Grifo		32. Cuello	

PROPOSTA

Clasificación de palabras segundo onde leven o fonema.

OBXECTIVO

Asociar fonema-grafema de forma axeitada.

PROPOSTA

Explicación da asociación fonema-grafema nos que comete erros.

OBXECTIVO

Asociar fonema-grafema de forma axeitada.

PROPOSTA

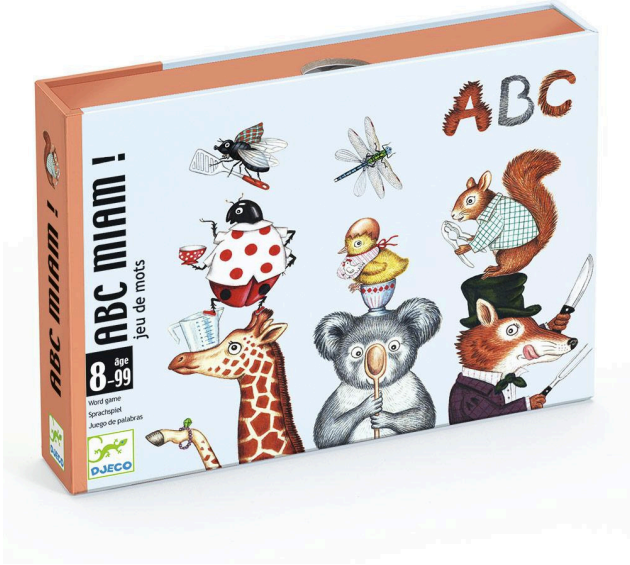
Xogos para a asociación fonema-grafema

OBXECTIVO

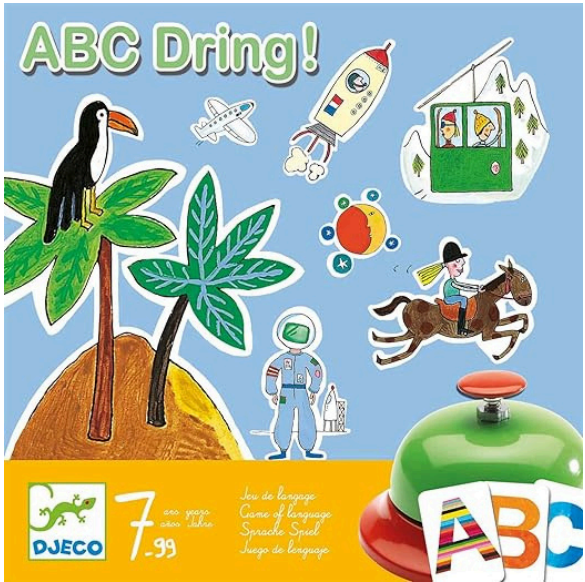
Aumentar a velocidade na asociación fonema-grafema

BUSCA A PALABRA MÁIS LONGA PARA GAÑAR MÁIS LETRAS.

HAI QUE BUSCAR AS LETRAS AXEITADAS ENTRE AS DOS DIFERENTES ANIMAIS PARA QUE OS MONSTROS QUEDEN SATISFEITOS.

O PRIMEIRO QUE TEÑA UNHA PALABRA REPRESENTADA NO DEBUXO QUE EMPECE POR ESA LETRA TOCA O TIMBRE!

XOGO PARA O RECOÑECIMENTO DE LETRAS. .

BUSCAR UNHA PALABRA QUE COMECE POR UNHA DAS LETRAS QUE TES E QUE SE RELACIONE COA DEFINICIÓN DADA.

PROPOSTA

Lectura graduando a dificuldade

OBJECTIVO

Aumentar a fluidez lectora

LECTURA SÍLABA

ma	miel	e	ño	mu	jos	mu
mo	o	na	mu	cha	jau	ro
mia	la	no	cho	chu	la	a
mi	sol	sa	chu	ches	na	ro
mo	le	lon	cho	sa	ran	mo
mu	on	ni	chi	no	ja	re
se	me	ños	na	o	a	no
o	le	u	o	jos	ra	o
su	na	ñas	cho	so	ña	re
ma	lu	ni	an	ja	a	ja
me	na	ña	cho	men	re	
sa	lu	se	as	sa	na	
mas	nes	ñal	a	jes	lo	
mes	se	mo	ño	ja	ro	
ma	ma	ño	le	mon	li	
sa	na	le	che	ma	mo	
o	as	ña	man	ña	ne	
so	no	ma	cha	na	ro	
mus	sal	nos	le	le	li	
lo	mon	sue	chon	ma	ron	

LECTURA PALABRAS

LECTURA FRASES

a e i o u
m

Mi mamá .

 momia .

Mamá me ama.

PROPOSTA

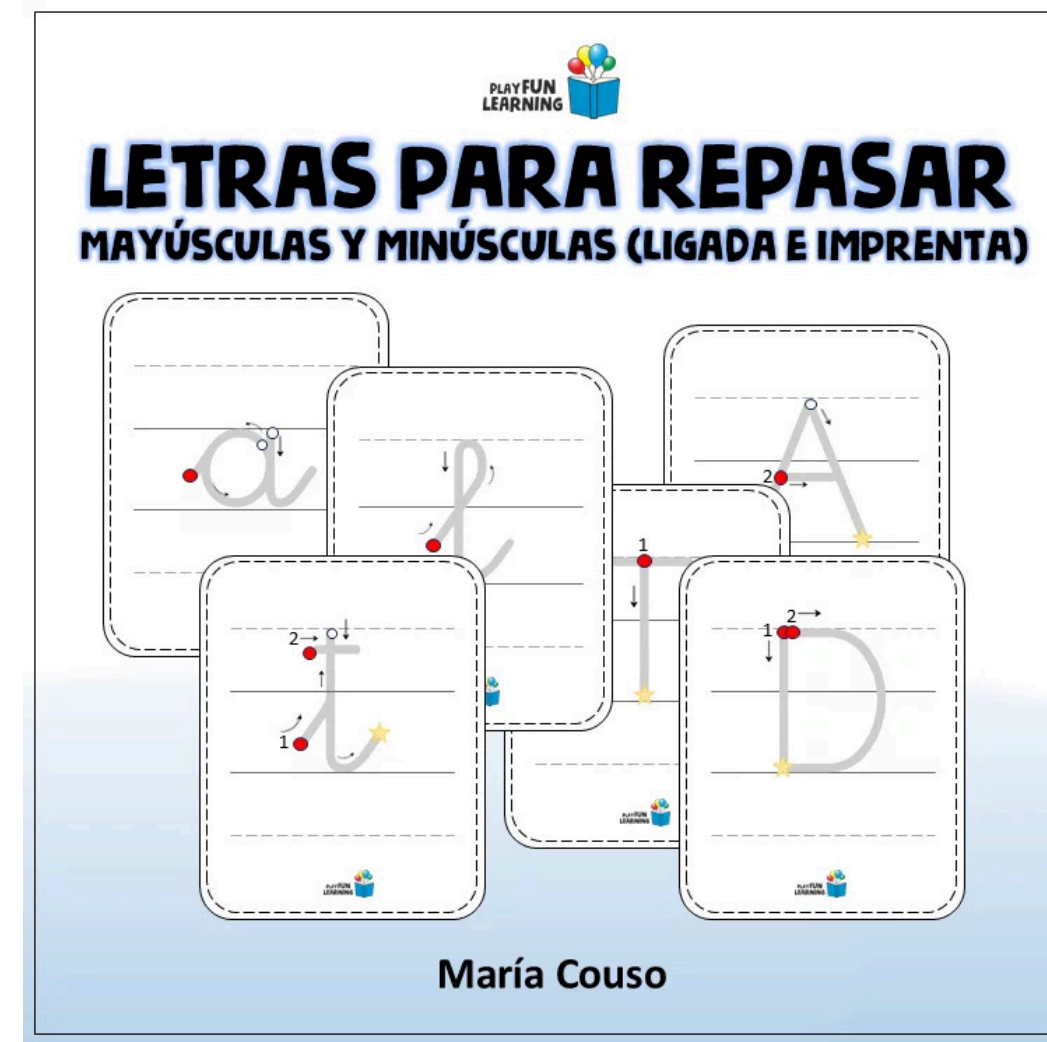
Repasar a direccionalidade

OBXECTIVO

Mellorar a grafía

@amestrac1s

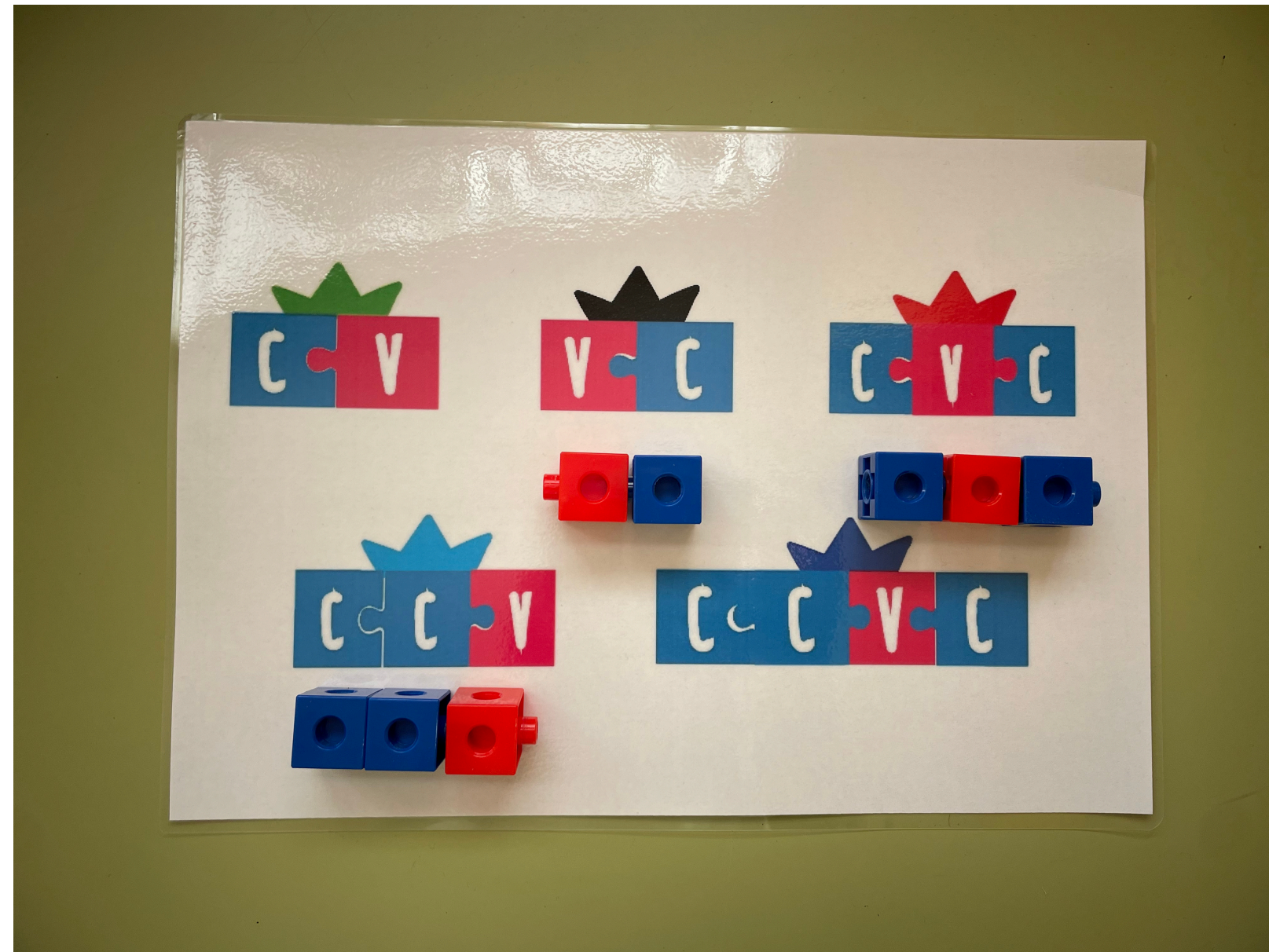

PROPOSTA

Emprego de apoios visuais e manipulativos para o traballo dos erros na escritura

OBXECTIVO

Empregar apoios para os erros na escritura

CASO Nº 3

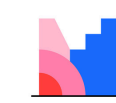
Alumna do 4º curso de primaria, natural de Albania e escolarizada no centro a finais do último curso de educación infantil.

Durante os cursos anteriores, as mestras titoras amosaron preocupación pola falta de vocabulario e por unha conversa bastante limitada, xa que non adoitaba respostar a preguntas básicas que se realizaban de xeito habitual no día a día.

A nivel lectoescritor comezou a ler en 1º de educación primaria ao igual ca os seus compañeirxs, sen mostrar moitas dificultades. O curso pasado comezáronse a evidenciar dificultades na comprensión, a medida que as propostas ían aumentando de dificultade.

Neste curso, mostra unha boa velocidade lectora, sen apenas erros e a un ritmo axeitado para a súa idade. Resposta axeitadamente a preguntas de comprensión lectora que pode atopar consultando no propio texto; sen embargo, non comprende o lido de xeito global. Non é quen de facer unha composición escrita, pero é competente á hora de realizar unha copia ou un dictado.

ASPECTOS A TRABALLAR

Mentimeter

6913 8949

DIFICULTADES

- Falta de vocabulario
- Resposta a preguntas sinxelas
- Conversa
- Comprensión lectora
- Expresión escrita

OBXECTIVOS

- Fortalecer as bases da linguaxe oral.
- Adquirir e automatizar vocabulario básico para o desenvolvemento das tarefas curriculares.
- Desenvolver a comprensión e o razoamento verbal.
- Adquirir estratexias para a mellora da comprensión lectora.
- Empregar apoios para a expresión escrita.

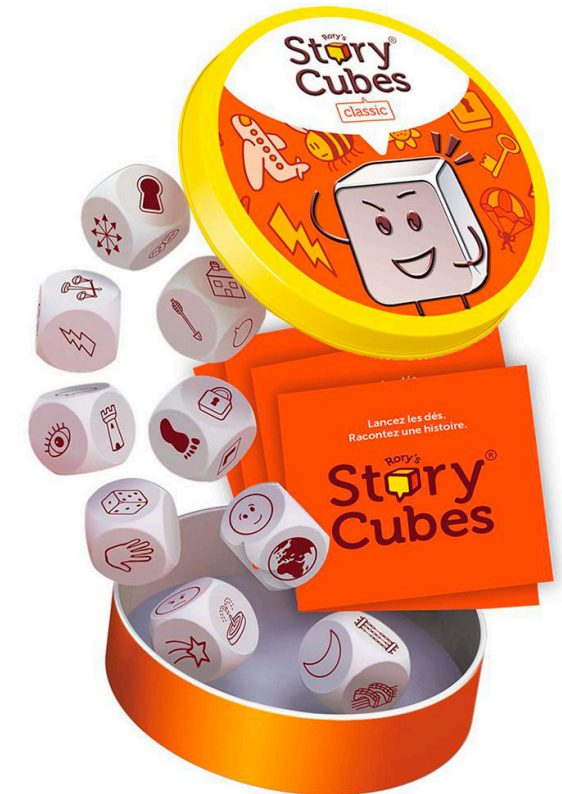
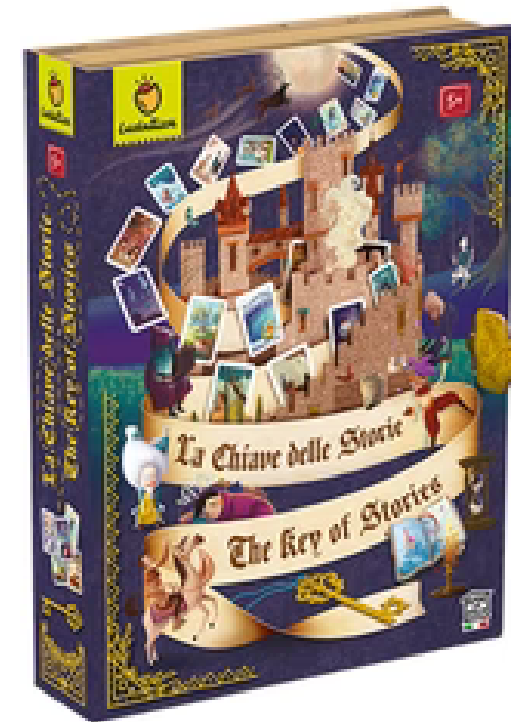
PROPOSTA

Aspectos esquecidos da linguaxe

OBXECTIVO

Fortalecer as bases da linguaxe oral

- Descricións.
- Dramatizacións.
- Creación de historias.
- Entrevistas.
- Resumos orais.
- Noticias.
- Diálogos.
- Argumentación e debate.

PROPOSTA

Fortalecer as bases da linguaxe oral

OBXECTIVO

Adquirir e automatizar vocabulario básico para o desenvolvemento das tarefas curriculares

- Ensinanza explícita de vocabulario académico

Pasos para implementar la actividad

Vocabulario

1. Rompemos la palabra en sus sonidos y la escribimos
 2. Presentamos la palabra dentro de un texto
 3. Enseñamos explícitamente la definición
 4. Reflexionamos sobre las derivaciones de la palabra
 5. El profesional elabora varias frases con la palabra
 6. Los niños elaboran una frase con la palabra y la escriben
 7. Buscamos sinónimos y antónimos
 8. Conectamos la palabra con un dibujo
 9. Hacemos un dibujo para recordar la palabra
-

PROPOSTA

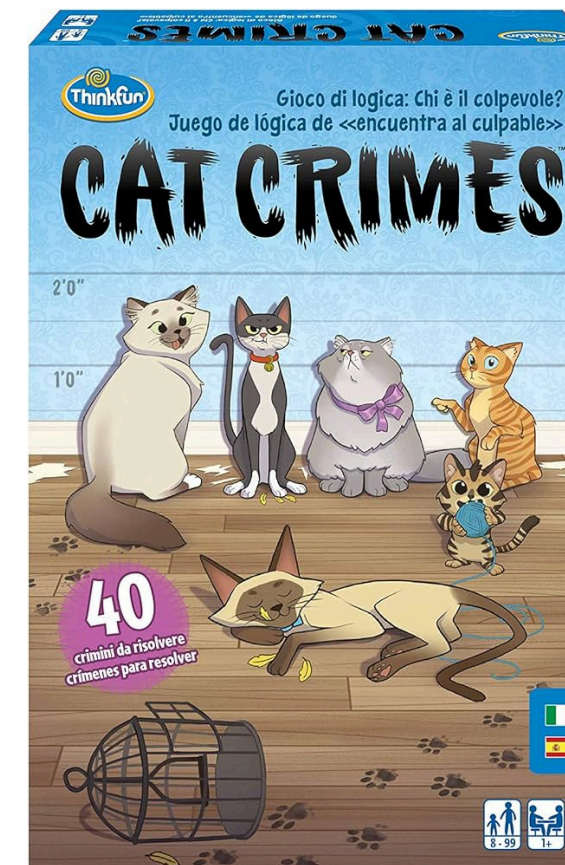
Fortalecer as bases da linguaxe oral

OBXECTIVO

Desenvolver a comprensión e o razoamento.

- Traballo inferencial (que pasou?, Cat Crimes, respostas....)
- Razoamento verbal (relacións semánticas, intrusos, engadir conceptos...)

		
Ana tenía que sacar el pollo del horno.		¡El pollo de Ana se ha quemado!

PROPOSTA

Activación de coñecementos previos.

OBXECTIVO

Adquirir estratexias para a adquisición da comprensión lectora.

"Unha viaxe en globo"

Unha tarde soleada, a familia López decidiu subir a un globo aerostático. Antes de despegar, o piloto explicoulles as partes do globo: a cesta, onde viaxarían, e o globo, que se enchía de aire quente para elevarse.

Durante a viaxe, observaron paisaxes incríbles: montañas, ríos e casas pequenas como xoguetes. Ana, a máis pequena, preguntou: "¿Como pode voar o globo?" O piloto respondeu: "O aire quente dentro do globo é máis **lixeiro** que o aire frío de fóra, por iso subimos."

Ao aterrizar, todos estaban emocionados. Aprenderan algo novo e viviran unha aventura inesquecible.

PROPOSTA

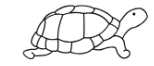
Traballo de vocabulario específico

OBXECTIVO

Adquirir estratexias para a adquisición da comprensión lectora.

"Unha viaxe en globo"

Unha tarde soleada, a familia López decidiu subir a un globo aerostático. Antes de despegar, o piloto explicoulles as partes do globo: a cesta, onde viaxarían, e o globo, que se enchía de aire quente para elevarse. Durante a viaxe, observaron paisaxes incríbles: montañas, ríos e casas pequenas como xoguetes. Ana, a máis pequena, preguntou: "Como pode voar o globo?" O piloto respondeu: "O aire quente dentro do globo é máis **lixeiro** que o aire frío de fóra, por iso subimos." Ao aterrizar, todos estaban emocionados. Aprenderan algo novo e viviran unha aventura inesquecible.

NOVA PALABRA:	_____
REPETIR:	
SÍLABAS	 : _____
DEFINICIÓN:	_____ _____ _____
SINÓNIMO/ ANTÓNIMO	_____ _____
FRASE:	_____ _____ _____
DEBUXO:	

LAURA SANMARTÍN

PROPOSTA

Parafrasear o texto

OBXECTIVO

Adquirir estratexias para a adquisición da comprensión lectora.

A familia López sube nun globo aerostático que ten dúas partes: a cesta e o globo.

Subiron e viron moitos paisaxes, o piloto explicou que para facer voar o globo, o aire quente dentro do globo pesa menos que o frío de fóra, por iso sube.

Ao aterrar todos estaban moi contentos.

PROPOSTA

Uso de plantillas para ordenar la información.

OBJETIVO

Empregar apoios para a expresión escrita.

La persona a la que voy a describir se llama Antón. Tiene 25 años. Su profesión es mecánico. Es alto y delgado. Su pelo es castaño. Tiene la cara redonda, los ojos pequeños y marrones, su nariz es grande y sus labios gruesos.

DESCRIPCIONES de personas

¿quién es?

datos importantes

EDAD:

PROFESIÓN:

aspecto físico

ESTATURA: ☐ Alt@ ☐ Baj@ ☐ Media

CONSTITUCIÓN: ☐ Gordit@ ☐ Delgad@ ☐ Fuerte

PELO: ☐ Castaño ☐ Moreno ☐ Rubio ☐ Pelirrojo
☐ Corto ☐ Largo ☐ Liso ☐ Rizado

CARA: ☐ Redonda ☐ Alargada ☐ Cuadrada ☐ Ancha
☐ Arrugada ☐ Joven ☐ Expresiva ☐ Inexpresiva

OJOS: ☐ Grandes ☐ Pequeños ☐ Rasgados ☐ Caídos
☐ Marrones ☐ Verdes ☐ Negros ☐ Azules

NARIZ: ☐ Grande ☐ Pequeña ☐ Mediana ☐ Chata
☐ Aguileña ☐ Fina ☐ Respingona

BOCA: ☐ Grande ☐ Pequeña ☐ Torcida

LABIOS: ☐ Gruesos ☐ Carnoso ☐ Estrechos ☐ Finos

puedes incluir más cosas

Cejas: Frente:

Dientes: Orejas:

con agua de lavar

PROPOSTA

Uso de conectores

OBJETIVO

Empregar apoios para a expresión escrita.

La persona que voy a describir se llama Antón.
Tiene 25 años y su profesión es mecánico. Por
otra parte, es alto, delgado y tiene el pelo
castaño. Además, tiene la cara redonda, con ojos
pequeños y marrones, una nariz grande y labios
gruesos.

LAURA SANMARTÍN, ANDREA ROCA

DE QUE IMOS FALAR?

- CIMENTAR O PROCESO LECTOESCRITOR
- QUE ESPERAMOS DO ALUMNADO
- QUE TEN QUE CHAMAR A NOSA ATENCIÓN
- QUE PODEMOS TRABALLAR
- CASOS REAIS
- TAREFA

TAREFA

RESOLUCIÓN DE UN CASO REAL

6º

EDUCACIÓN
INFANTIL

1º

EDUCACIÓN
PRIMARIA

A

VOSA
ELECCIÓN

TAREFA Nº 1

En 6º de EI atópase escolarizado D., un alumno moi traste e inqueda que presenta dificultades na articulación dos fonemas J, F, S, R e RR en tódalas posicións, moitos outros en posición inversa e dificultades na articulación de tódolos sinfóns. Excepto o RR, D. é quen de articular os fonemas de xeito illado e incorporalo a sílabas e palabras, pero na linguaxe espontánea continúa cometendo sempre os mesmos erros (substitucións, omisións e inversións).

Amosa patróns de simplificación fonolóxica e nas palabras longas simplifica, cambia e mestura as sílabas.

A nivel morfosintáctico ten dificultades á hora de repetir frases ou de estruturar oracións cunha certa lonxitude (omite nexos e non conxuga axeitadamente).

Nunha titoría coa súa nai, esta comentounos que D. ten un irmán de 15 anos diagnosticado con dislexia e TDAH.

TAREFA Nº 2

Alumno de 1º de primaria, 3º avaliación. Leva escolarizado no centro dende 4º de educación infantil. A titora de infantil comunicou que dende 4º de educación infantil mostrou dificultades para adquirir novo vocabulario e nas actividades de conciencia fonolóxica que se realizaron na aula.

A súa situación familiar é complexa, sendo un tanto desestructurada, polo que a colaboración por parte dela é mínima.

Os compañeiros da aula empezaron o curso lendo e escribindo practicamente todos.

Pola súa parte, M., só recoñecía a M do seu nome. Había algunha letra que recoñecía o seu nome pero non o seu son, polo que á hora de ler e escribir non era quen de empregalas.

O mestre comezou a traballar con todxs as grafías xa que había nenxs que non tiñan ben adquiridas as direccionalidades, ademáis de repasar os sons.

TAREFA Nº 2

Dase conta de que M. reconece en algún momento grafemas e o seu son e ao día seguinte xa non reconece este grafema.

Na reunión da segunda avaliación mostra a súa preocupación por M. xa que non é quen de recoñecer letras e de ler algunha palabra.

Neste momento é cando decide facer a derivación ao departamento de orientación.

TAREFA Nº 3

Alumno de 3º primaria, tras a avaliación inicial realizada neste inicio de curso apreciamos unha lectura moi lenta, aínda silábica e cunha grafía que non se entende. Ademáis na escrita xunta e separa moitas palabras e comete erros na escrita: inversas, trabadas e mixtas. Tras falar coa súa antiga titora infórmanos de que foi un neno que tardou moito en empezar a ler, facéndoo a principios do curso pasado. A mestra de educación infantil non deixou nada relevante reflexado no informe final de etapa.

Na familia, o seu irmán tamén tivo dificultades na adquisición do proceso lectoescritor.

Emprega gafas por miopía.

TAREFA

RESOLUCIÓN DE UN CASO REAL

DATA LÍMITE: 16 DE XANEIRO

- EXPOSICIÓN DO CASO*
- DIFICULTADES OBSERVADAS
- AVALIACIÓN (DE SER PRECISO)
- OBXECTIVOS
- PROPOSTA
- MATERIAIS E/OU ACTIVIDADES TIPO

LAURA.SANMARTIN@EDU.XUNTA.GAL
SARADASILVA@EDU.XUNTA.GAL

GRAZAS

“DIVERSIDADE SIGNIFICA SER INVITADO Á FESTA.
INCLUSIÓN É QUE CHE PIDAN BAILAR”